

Bilag 3

TM196 Affaldshåndtering rundt om Søerne

Resumé

Budgetnotatet indeholder et initiativ om øget renhold rundt om Sortedamssøen bestående af øget tømning og skiltning.

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	X
Bestilt af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Beslutning:

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,64 mio. kr. årligt til initiativ 1 om øget manuelle tømninger af affaldskurve rundt om Sortedamssøen (service).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,02 mio. kr. årligt til initiativ 2 om skiltning med fokus på at mindske henkastet affald om Sortedamssøen (service).

Initiativerne kan vælges uafhængigt af hinanden.

Baggrund

Borgerrepræsentationen pålagde på deres møde 19. juni 2025 Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med andre relevante forvaltninger at udarbejde et budgetnotat til forhandlingerne om Budget 2026, som belyser, hvordan kommunen kan forbedre den daglige affaldshåndtering rundt om og i Søerne, herunder forbedre skiltning og muligheder for konkrete miljøforbedringer såsom vandrensning og bedre beskyttelse af dyrelivet.

I Overførselssagen 2022-2023 blev der afsat midler til en ekstra renholdelsesindsats i søerne i Indre By i 2023-2024 til opsamling af organisk og menneskeskabt materiale. Indsatsen består i manuel renholdelse suppleret med maskinel opgravning fra søkanten af sammenfiltret grøde og affald. Indsatsen er videreført med Budget 2025, hvor der blev afsat 0,2 mio. kr. årligt i 2025-2028.

Indhold

Dette budgetnotat indeholder et initiativ om en øget renholdelsesindsats rundt om Sortedamssøen i form af øget manuel tømning af affaldskurve rundt om søen, samt et tilvalg om opsætning af skilte til at understøtte budskaber om at mindske henkastet. Det skyldes, at Sortedamssøen er ofte den mest befærdede af søerne, i forhold til gående og restauranter, som kan generere take away affald, hvorfor der også opleves et højt affaldstryk på strækningen.

Initiativerne kan igangsættes uafhængigt af hinanden og har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Initiativ 1. Øget tømning af affaldskurve omkring Sortedamssøen

Med dette initiativ øges tømningsfrekvensen af de nuværende affaldskurvene rundt om Sortedamssøen fra to til fire daglige tømninger, så der tømmes to gange i dagtimerne og to gange i aften timerne i sommerhalvåret fra start april til og med september, hvor presset er størst. Det vil mindske mængden af affald i kurvene og dermed mindske risikoen for, at kurvene bliver overfyldte, så affaldet spredes og risikerer at havne i søerne.

Sortedamssøen er ofte den mest befærdede af søerne i forhold til gående og restauranter, som kan generere take away affald. Rundt om Sortedamssøen fra Østerbrogade til Dronning

Louises Bro er der 96 såkaldte københavnerkurve, som tømmes manuelt to gange om dagen – én gang i dagtimerne og én gang i aftentimerne. I modsætningen til de større maskinelt tømte affaldskurve, der er lukkede, er disse kurve åbne. Det medfører, at fuglelivet omkring søerne har tendens til at gå i kurvene, så affaldet spredes eller at affald fra overfyldte kurve har større risiko for at ende i søerne.

Forvaltningen undersøger pt., hvordan der kan ske en generel omstilling af københavnerkurve til lukkede maskinelt tømte kurve på tværs af byen for at afhjælpe fugle i affaldet samt forbedre arbejdsmiljøet ved tømning. Mulighederne for at overgå til lukkede kurve er endnu ikke afklaret. Det skyldes blandt andet, at mange københavnerkurve i dag er placeret, hvor det ikke er muligt at foretage en maskinel tømning med det nuværende materiel. Derfor vil en omstilling på sigt kræve større investeringer på tværs af byen i form af nye affaldskurve og nyt materiel til tømning.

Initiativet kan op- eller nedskaleres, så kurvene tømmes fire gange dagligt i en længere periode, eller det nedjusteres til tre gange dagligt eller en kortere periode.

Initiativet kan også opskaleres til at gælde en øget tømningfrekvens rundt om eksempelvis Peblingesøen og Sankt Jørgens Sø. Her er der henholdsvis yderligere 49 og 56 københavnerkurve (105 i alt). Her vil der skulle afsættes yderligere 0,7 mio. kr. årligt til en øget tømningfrekvens på to ekstra daglige tømninger i sommerhalvåret ved de to resterende søer.

Forvaltningen vurderer, at en forøgelse i antallet af affaldskurve ikke vil medføre nogen signifikant effekt samtidig med, at mulighederne for at opsætte yderligere kurve rundt om søerne er begrænset. Det skyldes, at der allerede findes en høj tæthed af kurve, og der er begrænset plads til opsætning af byudstyr på de smalle strækninger langs søerne.

Initiativ 2. Skiltning med fokus på henkastet affald om Sortedamssøen

Initiativet indeholder opsætning af otte bystandere i sommerhalvåret, der kan understøtte budskaber om at mindske henkastet affald. Bystanderne placeres på arealerne, der leder ned til stien omkring Sortedamssøen, hvor mange færdes. Skiltene skal være af en vis størrelse, da mindre skilte erfaringsmæssigt bliver blæst omkuld eller stjålet. Det vil ikke være muligt at opstille skilte på selve stierne langs søerne, da det vil mindske fremkommeligheden, da pladsen er ganske trang, og antallet af mennesker er højt.

Initiativet kan opskaleres til også at omfatte Peblinge Sø og Sankt. Jørgens Sø, hvor der kan opstilles op til 12 bystandere. Forvaltningen oplever dog generelt, at borgerne er gode til at anvende affaldskurvene i området. Forvaltningen vil derfor ikke anbefale en skilteløsning, da det ikke adresserer det grundlæggende problem, der som nævnt skyldes fuglene, der går i affaldskurvene.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Øget tømning af affaldskurve omkring Sortedamssøen</i>						
- To ekstra daglige manuelle tømninger af affaldskurvene rundt om Sortedamssøen	Service	641	641	641	641	2.564
Initiativ 1 i alt		641	641	641	641	2.564
<i>Initiativ 2. Skiltning med fokus på henkastet affald om Sortedamssøen</i>						
- Otte bystandere i sommerhalvåret	Service	16	16	16	16	64
Initiativ 2 i alt		16	16	16	16	64
Udgifter i alt		657	657	657	657	2.628

Tidligere afsatte midler

I overførselssagen 2023-24 blev der afsat 0,3 mio. kr. til en øget renholdelsesindsats i sommerperioden af vandet i søerne i Indre By i hhv. 2023 og 2024. Initiativet blev forlænget i Budget 2025, så det løber fra 2025 til og med 2028.

1.000 kr., løbende p/l	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Overførselssagen 2022-23	257	221				
Budgetaftale 2025			242	242	242	242
Afsatte midler i alt	257	221	242	242	242	242

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

1.000 kr. - 2026 p/l	Ud- valg	Bevil-ling	I/U	2026	2027	2028	2029	I alt	*
Serviceudgifter									
Initiativ 2. Skiltning med fokus på henkastet affald	TMU	1000 - Ordinær drift	U	16	16	16	16	64	
Serviceudgifter i alt				16	16	16	16	64	
Afledte serviceudgifter									
Initiativ 1. Øget tømning af affaldskurve omkring Sortedamssøen	TMU	1000 - Ordinær drift	U	641	641	641	641	2.564	
Afledte serviceudgifter i alt				641	641	641	641	2.564	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☒	Østerbro	☒	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse		Sortedamssøen									

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X